

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
 УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
 ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
 БАЊА ЛУКА
 Број: 07/969
 Датум: 4.6.2015

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Извјештај о оцјени подобности теме пријављене докторске дисертације под насловом **Социо–комуникацијске компетенције у професионалном развоју васпитача дјече предшколског узраста кандидата** мр Наире Јусуфовић написала је комисија именована на сједници Наставно - научног вијећа Филозофског факултета у Бањој Луци одржаној 25.03.2013. године у сљедећем саставу:

1. др Драго Бранковић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, председник;
2. др Ненад Сузић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, члан;
3. др Зора Марендић, доцент на Педагошком факултету Универзитета у Сарајеву за ужу научну област Методика васпитно – образовног рада.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Биографски подаци кандидата

Наира Јусуфовић рођена је 30.01.1966. године у Зеници, гдје је завршила основну и средњу школу. Педагошку академију у Сарајеву завршила је 1991. године и стекла звање наставника предшколског васпитања, а по завршетку диференцираног студија, на истој Академији, 2005. године и звање професора предшколског васпитања. На

Постдипломском магистарском студију Универзитета у Зеници, 2012. године, магистрала је на тему „Социјални статус обитељи и тјелесна активност шестогодишњака“, те стекла звање магистра друштвено-хуманистичких наука, област: педагошке науке.

Завршила је четворогодишњу специјализацију за савјетника реалитетне терапије при Институту Гласер у Љубљани, као и вишегодишњу континуирану едукацију из области ненасилне комуникације по М. Росенбергу (300 сати) и примарне превенције овисности.

Има вишегодишње искуство у раду са дјецом предшколског узраста у Дјечијем вртићу Бусовача (1992) и Вртићу Бамби при Центру за жене НПА (1993-1996). 1996 - 2007. године радила у Невладиној организацији „Сезам“ у Зеници на развоју и унапређењу животних вјештина дјете основношколског узраста, те на стручном усавршавању наставника основних школа из области квалитетне комуникације и развоја животних вјештина код ученика.

У периоду 2008-2010. године водила је Траума центар при Хуманитарно-карикативној организацији „Крух светог Анте“ у Сарајеву и развијала модуле едукације за стручњаке о проблему трауме и њеног утицаја на појединца, породицу и друштво, те њену улогу у процесу помирења. Поред тога, водила је семинаре Траума и помирење на подручју цијеле БиХ, уређивала Зборник радова Траума и помирење, те радила са обољелима од ПТСП-а и члановима њихових породица.

Тренутно је запослена у Агенцији за предшколско, основно и средње образовање гдје је као члан експертске групе радила на дефинисању стандарда квалитете рада васпитача, педагога и директора у предшколском васпитању и образовању, те provedби Оквирног закона о предшколском васпитању и образовању у БиХ. Дугогодишњи је сарадник Програма за дјецу и младе ФТВ, а уређивала је и водила емисије за дјецу на Радио Бети и Радио Зениту из области дјечијих права и унапређења комуникације и односа.

На Исламском Педагошком факултету у Зеници, као спољни сарадник, ангажована је од 2010. године на предмету Методе игре, а на Педагошкој комуникацији од 2012. године.

Објављени радови

Jusufović, N. (2013). Socijalna kompetencija ravnatelja. *Zbornik radova Vođenje i*

upravljanje u obrazovanju (str.35-44). Sarajevo: Jordan STUDIO.

Jusufović, N., Pehlić, I., Hasanagić, A. (2013). Muzika u radu sa djecom sa mentalno razvojnom teškoćom. *Zbornik rezimea Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju* (str.97). Novi Sad: Društvo defektologa Vojvodine.

Jusufović, N. (2012). Interaktivno učenje u vrtiću. *Znanstvena monografija „Suvremeni tokovi u ranom odgoju i obrazovanju“*. Zenica: Islamski pedagoški fakultet.

Džumhur, Ž., Jusufović, N., Ibraković, A. (2012). *Definisanje standarda učeničkih postignuća za treći i šesti razred devetogodišnjeg obrazovanja iz bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika, matematike i prirodnih nauka*. Sarajevo: APOSO.

Rangelov Jusović, R., Marenić, Z., Jusufović, N. (2011). *Izveštaj o provedbi Okvirnog zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH*. Sarajevo: APOSO.

Marenić, Z. Jusufović, N. i dr. (2011). *Standardi kvalitete rada odgajateljica, pedagogica i direktorica u predškolskom odgoju i obrazovanju*. Sarajevo: APOSO.

Jusufović, N. (2011). Socio-komunikacijske kompetencije odgajatelja. *Zbornik radova Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini* (str.99-112). Sarajevo: APOSO.

Hodžić, N. (2011). Nasilje – izbor ili naslijeđe. *Zbornik radova 2. Trauma i pomirenje* (str.31-44). Sarajevo: HKO“Kruh sv. Ante“ Trauma centar.

Hodžić, N. (2010). Uvrđivanje artikulacijskog statusa djece predškolskog uzrasta u funkciji prevencije artikulacijskih poremećaja. *Zbornik radova Prve međunarodne konferencije Specijalna edukacija i rehabilitacija – nauka i/ili praksa* (str. 227-254). Sombor: Društvo defektologa Vojvodine.

Hodžić, N. (2010). Televizijska orijentacija djece osnovnoškolskog uzrasta. *MOSTARIENSIJA 31, Časopis za humanističke znanosti* (str.187-203). Mostar: Sveučilište u Mostaru.

Hodžić, N. (2009). KNER-PROFIL (stil u konfliktu). *Monografija međunarodnog znanstvenog skupa Škola po mjeri* (str. 425-445). Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.

Hodžić, N. (2009). Nasilje kao stil ponašanja u BiH. *Zbornik radova Trauma i pomirenje* (str.23-33). Sarajevo: HKO“Kruh sv. Ante“ Trauma centar.

Hodžić, N. , Džidić E. (2004). Hrana čini čuda – Nedovršena slikovnica. Zenica: “Weling SD”

Alihodžić, V., Kasumagić, L., Hodžić, N. i dr. (2000). *Moj crtež moja priča*. Zenica: NVO Sezam.

---

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значај истраживања

Теоријски значај рада огледа се у расвјетљавању битности и улоге социо-комуникацијских компетенција у креирању подстицајне климе у васпитно-образовном процесу и њеном доприносу у оптимизирању услова за раст и развој сваког појединца. Будући да без квалитетних односа нема подстицајне климе, рад ће придонијети и бољем увиду у повезаност квалитете комуникације и квалитете односа. Квалитетна комуникација нису само комуникацијске вјештине. То је филозофија живљења, а комуникацијске вјештине су само њен саставни дио. Управо та филозофија, филозофија ненасиља или филозофија особне слободе, требала би бити заступљена у промијењеној филозофији васпитања коју захтијева реформа васпитно – образовног система.

Практичан значај рада је у конкретним резултатима као показатељима заступљености социо-комуникацијских компетенција у циљевима образовања студијских програма педагошких факултета и програма стручног усавршавања васпитача. Резултати би могли бити добра основа за квалитативне корекције програма додипломских студија, али и програма стручног усавршавања. Практичан значај би се огледао и у приједлогу програма за развој социо-комуникацијских компетенција будућих васпитача, али и постојећих васпитача кроз стручно усавршавање, са разрађеним радионицама базираним на ситуационом и интерактивном учењу.

Друштвени значај рада огледа се у стварању претпоставки за развој одговорних, креативних и толерантних особа, што је изузетно важно, будући да смо пост-кофликтно друштво и друштво у транзицији. Да би васпитали дјецу да буду задовољна собом, да разумију и уважавају друге, да буду одговорна и спремна на изазове, потребно је да имамо васпитаче са развијеним социјалним компетенцијама. Разумијевањем битности социо-комуникацијских компетенција стварају се претпоставке за њихов развој на додипломском студију, али и кроз стручно усавршавање постојећих васпитача.

Преглед истраживања

Кандидаткиња је извршила обимну и студиозну анализу досадашњих истраживања проблема компетенција васпитача. У прегледу истраживања кандидаткиња је велику пажњу посветила критичком промишљању постојећих теоријских радова о дефинисању и класификацији компетенција васпитача с посебним нагласком на социо – комуникацијске способности.

Радна хипотеза са циљем истраживања

Циљ истраживања је утврдити у којој мјери је развој социо - комуникацијских компетенција присутан у професионалном развоју васпитача.

Очекивани резултати:

- Израђени мјерни инструменти: упитници за процјену присутности социо-комуникацијских компетенција у програмима додипломских студија и програмима стручног усавршавања васпитача; упитници за утврђивање нивоа социо-комуникацијских компетенција
- утврђена перцепција студента у којој мјери наставна пракса подржава развој компетенција, те њихово виђење властите социо-комуникацијске компетенције
- утврђена перцепција васпитача у којој мјери програми стручног усавршавања подржавају развој компетенција, те њихово виђење властите социо-комуникацијске компетенције
- утврђен ниво социо-комуникацијских компетенција студената
- утврђен ниво социо-комуникацијских компетенција васпитача
- урађен приједлог програма за развој социо-комуникацијских компетенција васпитач
- реализација програма за развој социо – комуникацијских компетенција путем експерименталног истраживања.

Хипотезе

Полазећи од предмета, проблема и циљева истраживања постављене су хипотезе. Претпоставља се да социо-комуникацијске компетенције нису довољно заступљене у професионалном развоју васпитача.

Радна хипотеза разрађена је кроз седам посебних хипотеза:

1. Претпоставља се да је развој социо – комуникацијских компетенција студената педагошких факултета утакан у образовне циљева, али да га наставна пракса не подржава

2. Претпоставља се да студенти своју социо-комуникацијску компетенцију перципирају развијену него што јесте

3. Претпоставља се да постоји значајна повезаност између нивоа развијености социо-комуникацијске компетенције студената и године студија

4. Претпоставља се да је развој социо – комуникацијских компетенција васпитача утакан у циљева програма стручног усавршавања васпитача , али да га реализација не подржава

5. Претпоставља се да васпитачи своју социо-комуникацијску компетенцију перципирају развијену него што јесте

6. Претпоставља се да постоји значајна повезаност између нивоа развијености социо-комуникацијске компетенције васпитача и њиховог радног искуства

7. Претпоставља се да ће се посебним програмом стручног усавршавања утицати на повећање нивоа социо – комуникацијских компетенција васпитача.

Методе које ће бити примијењене:

- Метода теоријске анализе и синтезе
- Сервеј метода
- Експериментална метода
- Аналитичко-дескриптивна метода

У оквиру наведених метода предвиђена је примјена одговарајућих истраживачких поступака – техника и њихових инструмената.

Допринос истраживања

С обзиром на постављени предмет и циљеве истраживања научни допринос истраживања је у утврђивању нивоа развијености социо – комуникацијских способности васпитача и студената – будућих васпитача у предшколским установама. Такав увид омогућиће израду и експерименталну провјеру програма стручног усавршавања социо – комуникацијских компетенција васпитача. У крајњој линији, из укупних резултата истраживања произаћи ће и препоруке за дораду посојећих наставних програма образовања будућих васпитача и програма стручног

усавршавања васпитача.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

Мр Наира Јусуфовић је завршила додипломски студиј у области предшколског васпитања (звање професор предшколског васпитања) и магистарски студиј у области педагошких наука. Објављивала је самостално и у коауторству научне и прегледне радове из области предшколске педагогије, специјалне педагогије и других дисциплина. Из тога произилази да је кандидаткиња подобна за израду докторске дисертације.

Допринос дисертације огледа се у цјеловитом научно утемељеном сагледавању проблема социо – комуникацијских компетенција васпитача. Практичне импликације истраживања ће бити вишеструке у погледу унапређења социо – комуникацијских компетенција кроз иновирање постојећих наставних програма образовања васпитача као и програма стручног усавршавања. Предвиђено теоријско проучавање и емпиријског истраживање је методолошки утемељено и кохерентно.

Комисија је сагласна у оцјени да је тема **Социо – комуникацијске компетенције у професионалном развоју васпитача дјецe предшколског узраста** кандидаткиње **мр Наире Јусуфовић** подобна за израду докторске дисертације. Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета да одобри израду ове докторске дисертације.

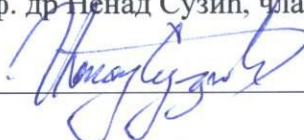
У Бањој Луци, 20. 05. 2013. године.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Проф. др Драго Бранковић, предеједник;

2. Проф. др Ненад Сузић, члан;

3. Доц. др Зора Марендић, члан.

